

Yhteenvetosivu:

Suusyöpä

Arvoisa lausunnonantaja

Pyydämme Teitä asiantuntijana (tai organisaationne edustajana) antamaan lausunnon Käypä hoito -suosituksesta. Työryhmä toivoo erityisesti kommentteja ja ehdotuksia suosituksen sisältöön ja arviota siitä, onko keskeinen tutkimusnäyttö mukana.

Määräaika: sunnuntaina 8.3.2026 klo 24.00 mennessä

Lausuntolomakkeella pyydämme Teitä ensin kommentoimaan suositusta kappale kappaleelta. Lomakkeella on lisäksi muutama yksityiskohtainen kysymys, ja lopussa voitte antaa yleisiä kommentteja suosituksesta.

Lausuntoa antaessanne pyydämme kiinnittämään erityisesti huomiota seuraaviin asioihin:

- Ovatko suositukset selkeitä?
- Onko keskeinen tutkimusnäyttö huomioitu suosituksessa?
- Tukeeko tutkimusnäyttö suosituksia?
- Onko näytönasteet (A–D) arvioitu oikein?
- Onko terveyshyödyt ja mahdolliset haitat huomioitu riittävästi suosituksia muotoiltaessa?

Lausunrossanne ei tarvitse huomioida kielioppivirheitä, sillä suositus on tässä vaiheessa luonnos, ja se kielentarkastetaan vielä ennen julkaisua.

Lomakkeen täyttöohjeet

Kysely alkaa sivulta 2, ja sen kokonaispituus on 6 sivua. **Lausuntomateriaalit (suositus, näytönastekatsaukset, kuvat ja lisätietoa) avautuvat erillisille välilehdille kyselyn sivuilla olevista linkeistä.** (Materiaalin voi ladata väliaikaisesti omalle koneelle materiaalisivun vasemman ylälaidan nuoli alas, alaviivan kohdalta.) Suositustekstin lausuntokommenttien kohdistamista helpottaa suosituksen vasemman marginaalin juokseva rivinumerointi.

Mikäli haluatte jatkaa lomakkeen täydentämistä myöhemmin, painakaa painiketta "Tallenna ja jatka myöhemmin". Voitte palata kyselyyn myöhemmin samasta linkistä jatkamaan vastaamista. Painike "Lähetä" kyselylomakkeen lopussa avaa yhteenvetosivun, jossa pääsette tarvittaessa vielä muokkaamaan lausuntoanne. Yhteenvetosivun vasemmalla puolella sijaitsevat kuvakkeet, joista voitte joko tulostaa yhteenvedon tai tallentaa yhteenvedon PDF-muodossa. Painike "Sulje" tallentaa vastauksenne.

Mikäli ette halua nimenne näkyvän lausuntokierroksen koontiraportissa, pyydämme ilmoittamaan siitä sähköpostilla (kaypahoito@duodecim.fi). Lausuntokierroksen rekisteriseloste löytyy kotisivuiltamme os. www.kaypahoito.fi, Tietosuojaselosteet.

Ongelmatilanteessa pyydämme Teitä ottamaan yhteyttä Käypä hoito -toimistoon sähköpostitse (khpalaute@duodecim.fi).

Pääsette kyselylomakkeelle Seuraava-painikkeesta.

Vastaajan tiedot

Etunimet	Aija
Sukunimi	Hietala-Lenkkeri
Ammattinimike	Asiantuntijahammaslääkäri
Erikoisala	Terveystieteellinen
Paikkakunta	Helsinki
Organisaatio, toimipaikka	Suomen Hammaslääkäriliitto
Sähköposti	aija.hietala-lenkkeri@hammaslaakariliitto.fi

1. Kappaletta "Keskeinen sanoma (sivu 3)" koskevat kommenttinne:

Suosituksen keskeinen sanoma on selkeä.

Lisäksi esim. juuri kappaleessa "Keskeinen sanoma" (r. 39) olisi hyvä todeta (kaikkia "Diagnostiikka"-kappaleita kattavaksi perustaksi, että laillistettu lääkäri/ hammaslääkäri päättää potilaan lääketieteellisestä/ hammaslääketieteellisestä tutkimuksesta, taudinmäärityksestä ja siihen liittyvästä hoidosta, vaikka syöpävaaraa lisäävien tekijöiden, limakalvomuutosten ja sairauksien tunnistaminen kuuluukin hammaslääkäreille, lääkäreille ja suuhygienisteille ja jatkotutkimuksiin lähettäminen kaikille th:n ammattihenkilöille. Tutkimuksesta, taudinmäärityksestä ja hoidosta päättämisen toteaminen lääkärin/hammaslääkärin tehtäväksi olisi selkeä pohja työn- ja vastuunjaolle th:n ammattihenkilöiden välillä. Suosituksen eri kohdissa onkin sitten tarkoituksenmukaisesti huomioitu ja kirjoitettu auki eri ammattihenkilöiden sekä myös esh:n ja pth:n välistä työnjakoa.

r. 65. On hyvä, että pitkittyneiden (yli 2-3 viikkoa) suun limakalvomuutosten tutkiminen on edelleen osoitettu nimenomaan hammaslääkärin tai lääkärin tehtäväksi.

2. Kappaletta "Tavoitteet ja kohderyhmät (sivu 4)" koskevat kommenttinne:

r. 90: "tupakka- ja alkoholivalistuksesta vastaavilla järjestöille ja eri alojen ammattilaisille" ehdottaisin korvattavaksi esim. ilmaisulla "ehkäisevästä päihdetyöstä vastaaville järjestöille ja eri alojen ammattilaisille"

3. Kappaletta "Rajaukset (sivu 4)" koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

4. Kappaletta "Esiintyvyys, ilmaantuvuus ja ennuste (sivu 4)" koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

5. Kappaletta "Suusyöpävaaraa lisäävät tekijät (sivut 4–6)" koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

6. Kappaletta "Ehkäisy (sivu 6)" koskevat kommenttinne:

Olisi erinomaista, jos r. 175 "Jos yli 40-vuotiaalla potilaalla todetaan suusyövän vaaratekijöitä, hänen limakalvonsa tulee tarkastaa vuosittain, vaikkei limakalvomuutoksia olisi aiemmin todettu." voitaisiin linjata/päivittää myös Hyvä käytäntö Suun tutkimus- ja hoitoväli -konsensussuositukseen esim. Suositus 5.8:n alakohdaksi.

7. Kappaletta "Suusyöpävaaraa mahdollisesti lisäävät tilat (sivut 7–11)" koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

8. Kappaletta "Suusyöpään liittyvät oireet ja löydökset (sivut 11–12)" koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

9. Kappaletta "Diagnostiikka (sivut 12–13)" koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

10. Kappaletta "Suusyövän hoitoa edeltävät tutkimukset ja valmistelut (sivut 14–15)" koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

11. Kappaletta "Suusyövän hoidon suunnittelu (sivut 15–16)" koskevat kommenttinne:

r. 488 Asianmukaisella hammashoidolla edistetään... VAI Asianmukaisella hammaslääketieteellisellä hoidolla edistetään..

12. Kappaletta "Suusyövän hoito (sivut 16–18)" koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

13. Kappaletta "Leikkaukseen ja sädehoitoon liittyvä välitön jälkihoito (sivut 18–23)" koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

14. Kappaletta "Elämänlaatu (sivu 23)" koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

15. Kappaletta "Kuntoutus (sivut 23–24)" koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

16. Kappaletta "Seuranta ja sen porrastus (sivut 24–25)" koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

17. Kappaletta "Uusiutumien hoito (sivu 25)" koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

18. Kappaletta "Palliativinen hoito (sivut 25–26)" koskevat kommenttinne:

Palliativinen hoito -kappaleeseen tehdyt lisäykset/ päivitykset ovat hyviä.
Myös loppuosan kappaleiden järjestyksen muutos, jossa palliativinen hoito on siirretty suosituksen loppuun, on mielekäs.

19. "Näytönastekatsaukset" koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

20. "Kuvat " koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

21. "Lisätietoa" koskevat kommenttinne:

Ei vastauksia

22. Onko jotain mitä haluaisitte lisätä suositukseen?

- ☐ Kyllä
- ☒ Ei

Mitä haluaisitte lisätä suositukseen?

Ei vastauksia

23. Onko jotain mitä haluaisitte poistaa suosituksesta?

- ☐ Kyllä
- ☒ Ei

Mitä haluaisitte poistaa suosituksesta?

Ei vastauksia

24. Mitkä ovat tämän suosituksen tärkeimmät viestit, jotka haluaisitte välittää työyhteisölle?

Vähän kysymyksen ohi vastaten haluaisin yleisesti kommentoida, että Hammaslääkäriliittoon saamme kohtalaisen paljon kansallisten suositusten (KH, HK) soveltamista koskevia yhteydenottoja erityisesti hyvinvointialueilta. Näissä usein kysymys on ammattihenkilöiden välisestä työnjaosta potilasturvallisuuden ja vastuun näkökulmista. Tämän vuoksi on aina sitä parempi, mitä selkeämmin suosituksissa on otettu kantaa siihen, mikä ammattihenkilöryhmä voi tai minkä ammattihenkilöryhmän jokin tehtävä tulee tehdä. Myös tässä lausuntokierroksella olevassa suosituksessa näkee, että työryhmä on tätä työnjaollista näkökulmaa suositukseen ansiokkaasti tuonut. Tämän lisäksi esim. Keskeinen sanoma -kappaleessa olisi hyvä eksplisiittisesti todeta lääkärin ja hammaslääkärin erityinen oikeus ja velvollisuus taudinmääritykseen (ks. yst. kysymys 1.)

25. Vapaamuotoinen muu kommenttinne lausuntokierroksella olevasta suosituksesta:

Suositus on kattava ja vahvalla asiantuntemuksella laadittu.